

Med Skriketollet i barnehagen

Sluttrapport 2022

Prosjektansvarlige:
Nina Øieren og Jorunn Fredheim

Prosjektnr. 2021/HE1-351392

Innhold

Bakgrunn.....	3
Målsetting.....	3
Målgruppe	3
Prosjektgjennomføring/Metode.....	4
Styringsgruppe og referansegruppe.....	4
Ideutveksling/workshop med barnehager og andre aktuelle aktører	4
Produksjon av film.....	5
Utprøving i utvalgte barnehager	5
Oppgradering av nettsiden godlydibarnehagen.no	5
Lansering	6
Bistå frivillige som skal besøke barnehager 2021/2022.....	8
Erfaringsutvekslingsmøte nr 1	8
Erfaringsutvekslingsmøte nr 2	8
Utarbeidelse av ny brukerveiledning for lydmåleren Lydia	8
Kurs for tillitsvalgte.....	8
Spørreskjema til barnehager som skal ta lydmålinger	9
Arbeidsdokument	9
Leserbrev	9
Annet materiell.....	9
Tips om studiearbeid	9
Spørreundersøkelse til lokallagsledere.....	10
Resultater og resultatvurdering.....	10
Måloppnåelse.....	10
Spørreundersøkelser til barnehager	11
Spørreundersøkelse til barnehager som har tatt lydmålinger	11
Prosjektets nytteverdi	12
Hva kunne vært gjort bedre?	12
Økonomi.....	12
Oppsummering og videre planer	12
En stor takk til de som har bidratt i prosjektet	13
Vedlegg.....	14

Bakgrunn

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er verdens største hørselsorganisasjon og Norges største organisasjon for personer med en funksjonsnedsettelse. Vi jobber forebyggende og har hatt flere prosjekter rettet mot barn og unge. Det første prosjektet som vi kalte «God lyd i barnehagen» hadde sin inspirasjon fra lokallag og ble lansert i 2009. Da fikk landets 6000 barnehager tilsendt pedagogisk informasjonsmateriell, og Skriketrollklubben.no ble opprettet. I 2015 var det tid for en oppfriskning og påminnelse om hvordan lydmiljøet bør være i barnehagene og en ressurside om hørselshemming og tilrettelegging i barnehagen ble lansert. Dette var med på å gjøre materialet og informasjonen mer tilgjengelig.

Nye studier viser at opp mot en milliard tenåringer og unge voksne står i fare for å få hørselstap. Det er derfor viktig at barn lærer seg tidlig å ta vare på hørselen.

Fremdeles er det mye lyder og støy i barnehagen, og vi trenger nye måter å nå ut med kunnskapen om hvordan vi kan få et bedre lydnivå. Derfor har vi nå med midler fra Stiftelsen Dam laget tre animasjonsfilmer med Skriketrollet som i ulike situasjoner belyser temaet.

Målsetting

Prosjektets ambisjon var å bidra til å forebygge hørselsskader og øke kunnskapen om hørsel og støy hos både barn og ansatte i barnehagene. Barna skulle bli kjent med Skriketrollet og slik få et hjelpemiddel som fremmer riktig forebyggende adferd i støyende situasjoner. Og de voksne skulle få økt kunnskap om rettigheter og gode universelle lydmiljøløsninger, til beste for alle i barnehagen. Prosjektet skulle skape aktivitet gjennom vår alt eksisterende nettside, godlydibarnehagen.no og ved å mobilisere HLFs frivillige. Ved å lære om godt lydvett skulle prosjektet bidra til friskere ører i det norske samfunnet.

Formål:

- Forebygge hørselsskader og bivirkninger av for mye lyd i barnehager

Hovedmål:

- Å lage to filmer som vekker barns interesse for å ta vare på hørselen
- Å gi barn og barnehageansatte et verktøy i arbeidet med å skape et godt lydmiljø

Delmål:

- Bruke filmene på sosiale medier for å vekke interesse og oppmerksomhet for temaet i allmennheten
- Opplæring av HLFs frivillige, slik at de er i stand til å jobbe opp mot barnehager og kommunen for å fremme godt lydmiljø i barnehager

Målgruppe

Prosjektet skulle føre til bedre lydmiljø i barnehagen og primærmålgruppen er derfor barnehagebarn og barnehageansatte. Gjennom informasjonen på nettet og besøk av HLFs

tillitsvalgt ville de ansatte bli satt i stand til å gjøre endringer til beste for både barn og voksne. Motto: God lyd er godt for alle!

Primærmålgruppe:

- Barnehageansatte (25.000)
- Barnehagebarn (50.000)

Sekundærmålgruppe:

- Foreldre og pårørende
- Frivillige i HLF

Prosjektgjennomføring/Metode

Prosjektet var toårig med forankring i HLF, og fikk bistand fra firmaer, organisasjoner, barnehager og universitet.

Styringsgruppe og referansegruppe

I januar 2021 ble det opprettet en styringsgruppe bestående av tre ansatte i HLF. Da ble det også opprettet en referansegruppe med to av de ansatte, pluss en barnehageansatt, pedagog, HLFU-medlem og HLF-medlem. De har hatt jevnlige møter på Teams. Et par møter ble også avholdt fysisk, i HLFs sekretariat på Bryn i Oslo.

Utarbeide krav spek og avklare oppdraget for produksjon av film

Vi innhentet tilbud fra tre ulike aktører og hadde møter og samtaler med alle. Vi valgte til slutt Megapop AS. I Megapop AS sitt tilbud var alt inkludert med innhold og musikk. Vi forholdt oss derfor bare til dette firmaet. De kunne vise til god erfaring og store produksjoner tidligere. De hadde en fordel av senere å kunne levere spill med Skriketrollet, under forutsetning av friske midler til det. De ga også en fastpris som vi trengte. Kontrakten ble signert i februar.

Ideutveksling/workshop med barnehager og andre aktuelle aktører

Allerede 15. februar holdt vi en workshop med referansegruppen og Megapop AS, hvor vi tydeliggjorde mål og forventinger til prosjektet. Vi så på bakgrunnen for prosjektet og den historiske bruken av Skriketrollet. Deretter diskuterte vi hvem Skriketrollet var anno 2021 for målgruppen - barna og barnehageansatte. Tre scener var foreslått av prosjektgruppen for å vise ulike situasjoner med spesielt utfordrende lydnivå; påkledning, spisesituasjon og frilek.

Manusforfatter og tegner var til stede og fikk innspill på hvilken kunstnerisk retning som var ønskelig; at det skulle være lekent og lett, både bildemessig og musikalsk. Fortellerstemmen, derimot, ønsket vi skulle være mannlig og dyp. Til slutt gjennomgikk vi trinnene i produksjonen og hvilke tidsfrister som skulle settes.

Produksjon av film

De første illustrasjonene og tegningene fikk vi animert og dermed vist på en gunstig måte. Dette var en fordel da vi skulle oppdatere og vise fremdriften til samarbeidspartnerne. Utdanningsforbundet, Fagforbundet, NTNU og PBL kom med mange gode innspill som vi tok med, og som fikk betydning for sluttproduktet. I prosessen med bakgrunns materialet ble det klart at Skriketrollet måtte endre karakter fra å elske bråk til å være var på lyder.

Teksten ble endret i flere runder og til slutt ble tekstforfatteren byttet ut, og til sist vi ble vi godt fornøyd med resultatet. Lydbilde og musikken brukte vi også mye tid og krefter på. Rita Lindanger i prosjektgruppen, er musiker, og var behjelpelig med å finne god musikk som opphavsrettighetsmessig lot seg bruke gratis. Vi ønsket en lett og ledig musikk som fenget, og prøvde ut ulike varianter ovenfor enkelte barn og i noen barnehager. I utgangspunktet skal det ikke være bakgrunns musikk/lyd, av hensyn til taleforståelsen, men den glade musikken sammen med animasjonene skal vise på en positiv måte hva vi vil formidle.

Det var viktig for oss å få en trygg og god fortellerstemme, og for å spare penger foreslo Megapop AS at vi kunne bruke noen i egne rekker. Istedenfor å hyre inn en ekstern brukte vi derfor Lasse R. Bøtun, som har en god fortellerstemme til formålet. Han er ansatt i HLF og kan derfor gjenbrukes hvis vi trenger stemmen i nye filmer/settinger.

Siden vi fikk noen ekstra runder med teksten og lanseringen ikke skulle være før høsten tok vi de siste rundene med finpuss av logoer og lyd over sommeren. Dette var i utgangspunktet satt til juni. Filmene ble lagt ut i en variant med og en uten bakgrunns musikk.

Utprøving i utvalgte barnehager

I Rustadporten barnehage viste barnehageansatt og HLF-representant Irene Svennevik filmene til en liten småbarngruppe i to ulike faser, og de var begeistret og ønsket å se filmene flere ganger. Hilde Evje, pedagogisk leder i Vestre Greverud barnehage, prøvde ut ulike musikkvarianter ovenfor noen barn, og bidro til avklaring av musikkvalg. Hun viste også filmene og ga oss positive tilbakemeldinger på barnas reaksjon.

Det var en utfordring å skulle be barnehager som var presset på bemanning og usikkerhet i forhold til pandemien å gjøre tester av filmene. Vi valgte derfor også å foreta test på noen enkelte barn som hadde tilknytning til noen i prosjektet. Disse ga positive tilbakemeldinger. Pedagog, Inger Ma Graff-Wang, viste bl.a filmene uten lyd ovenfor et litt eldre barn, og det forsto budskapet uten at noe var forklart på forhånd.

Oppgradering av nettsiden godlydibarnhagen.no

Introduksjonen av Skriketrollet på nettsiden måtte endres da vi bestemte at Skriketrollet skulle være var på lyder. Dermed måtte også de fleste skriketrollhistoriene som lå på nettsiden fjernes. Vi tok et møte med Anne Enger Mjåland, som har laget historiene, og diskuterte karakteren Skriketrollet; hvor det bor, hvordan trollet skulle benevnes (det, hen, han), om det har familie osv. Siden det ble få historier igjen på nettsiden, bestilte vi et par nye og la disse ut.

Filmene ble lagt ut på lanseringsdagen 28. oktober, 2022 og fikk en egen underside for filmer.

Lansering

Lanseringen var satt til september, men fordi HLF utsatte sin årlige «Hvert Øre Teller»-kampanje fra juni til september måtte den forskyves til oktober, da markedsarbeidet kunne gjøres. I forkant hadde vi møter med samarbeidspartnerne for å klargjøre hvor de kunne bidra med spredning av filmene og hva de trengte av annet markedsmateriell. Det var ingen ulemper ved forskyvningen da barnehagene alltid trenger litt ekstra tid for å få rutiner på plass etter oppstart fra ferien. Det som derimot var en utfordring gjaldt å oppfordre til å samle mange for å se filmene i pandemiperioden. Derfor valgte vi ikke å gå ut i en barnehage lanseringsdatoen. Lanseringsdatoen for slipp av filmene i ulike kanaler var 28. oktober 2022.

Markedsføring

I forkant av lanseringen hadde vi møter med samarbeidspartnerne for å klargjøre hvor de kunne bidra med spredning av filmene. På grunn av pandemien valgte vi å benytte print og digital markedsføring.

Vi lagde en markedsplan for spredning av filmene i ulike kanaler, som vi fulgte opp og ga innhold:

- Facebook (organisk/betalt)
- Insta
- LinkedIn
- Hjemmeside
- Print-Verktøykasse og Barnehagefolk
- Din Hørsel
- Hørt & berørt
- Nyhetsbrev/informasjonsbrev
- Annonsering digitalt

Din Hørsel nr 5 og 6

Fagblad for medlemmer

Opplag: 63 326

Hørt & Berørt nr 1 og 2 (2021) og nr 1 (2022)

Blad for alle HLFs tillitsvalgte og likepersoner

Opplag: 1200

Informasjonsbrev til HLFs tillitsvalgte

Utsending 17. februar og 19. mai 2021

16. februar og 20. oktober 2022

E-postutsending: 1090 stk.

Hjemmesiden til HLF, hlf.no

Tilgjengelig for alle.

SubjectAid.no

Nettsted som distribuerer gratis skolemateriell.

Filmene og brosjyremateriell ligger ute for bestilling og nedlasting.

Tilgjengelig for alle.

Trykte annonser i tidsskrifter

Halvsideannonser i magasinene Verktøykassa og Barnehagefolk.

Verktøykassa: Opplag 2000

Barnehagefolk: Opplag 3200

Annonsering i nyhetsbrev til medlemmer

Mottakere: 34895

Åpningsrate: 46,1%

Lenkeklikk: 157

Landingsside: godlydibarnehagen.no

Betalt post på Facebook

Lenkeklikk: 1020

Rekkevidde: 27944

Annonsevisninger: 62494

Delinger: 46

Videovisninger: 38022

Landingsside: godlydibarnehagen.no

Organisk post på Facebook

Klikk: 396

Lenkeklikk: 20

Rekkevidde: 7000

Reaksjoner: 285

Delinger: 55

Innleggsvisning: 8300

Videovisninger: 2900

Landingsside: godlydibarnehagen.no

LinkedIn

Annonse lagt ut ble tatt av da respons uteble.

Forbundsnytt

Utdanningsforbundets medlemsblad

Spesialutgave: 19000 arbeidsplasser

Utdanning

Utdanningsforbundets Fagblad

Opplag:130.000

Bistå frivillige som skal besøke barnehager 2021/2022

Vi fulgte opp frivillige i møtet med barnehagene på ulike måter.

Erfaringsutvekslingsmøte nr 1

For å bistå frivillige som skulle besøke barnehager, arrangerte vi et digitalt erfaringsmøte med interesserte tillitsvalgte 18. februar 2021. Etter møtet fikk de presentasjonene fra de som hadde forberedt seg litt ekstra med gode tips og råd.

Erfaringsutvekslingsmøte nr 2

Tidlig i prosjektperioden tok vi kontakt med lokallag som har bestilt lydmåleren Lydia X med minnekort fra HLF. Disse spurte vi om ville være med i prosjektet for å gjøre målinger i barnehager. 11 lag meldte seg, men 4 trakk seg av ulike årsaker. Tilbakemeldingene fra de vi var i kontakt med var at nedlasting av data fra minnekortet var vanskelig. Vi arrangerte derfor et erfaringsmøte 27. mai 2021 hvor produsenten av Lydia (Entomed AB) bisto, og to lokallag fortalte om sine erfaringer.

Utarbeidelse av ny brukerveiledning for lydmåleren Lydia

I forkant av møtet med de som skulle jobbe med lydmålinger, arbeidet Entomed AB og vi med en ny brukerveiledning for lydmåleren Lydia X. Denne var mer utfyllende og forklarende med bilder. Dette skulle hjelpe lagene i det videre arbeidet med målinger i barnehagene.

Kurs for tillitsvalgte

Vi arrangerte kurs for 20 tillitsvalgte på Quality Airport Hotell, Gardermoen, 29. til 31. oktober 2021. Temaene på kurset var: Fra barnehagens ståsted, God lyd - Godt for alle, erfaringer fra et lokallag og HLFs forebyggede arbeid. Foredragsholderne ble hentet fra bl.a. Statped og Oppvekstavdelingen i Oslo kommune.

På kurset hadde vi gruppearbeid hvor deltakerne laget arbeidsplan for det videre arbeidet med å besøke barnehagene. Til hjelp i dette arbeidet fikk de utdelt;

- et arbeidsdokument,
- et forslag til brev til barnehagene, og
- et forslag til leserbrev til lokalavisen.

Gjennom hele kurset fokuserte vi på deling av erfaringer og ideer for å gi deltakerne et best mulig utgangspunkt i møte med barnehagene.

En av deltakerne oppsummerte det fint i evalueringen:

«Entusiasmen hos kursledere, forelesere og deltagere gir et løft for egen innsats for HLF. Kurset gir øket kompetanse og trygghet til å gå igang med oppgaven en har tatt på seg for "God lyd i barnehagen" 😊»

Etter endt kurs tok bl.a. HLF Lillehammer kontakt med barnehagesjefen i kommunen og fikk innpass i et av deres månedlige møter på rådhuset. Der fikk de presentert prosjektet for styrere i både kommunale og private barnehager i kommunen.

Spørreskjema til barnehager som skal ta lydmålinger

Prosjektgruppen utarbeidet et spørreskjema som lagene fikk for å gi til barnehagene de skulle besøke. Der skulle vi få tilbakemelding om barnehagene opplevde til tider mye støy og om de hadde gjort tiltak tidligere for å redusere lydnivået, og i tilfelle hva de hadde gjort.

Spørreskjemaet laget vi digitalt, men også på print for de av barnehagene som ønsket å svare på papir. Lokallagene skulle fylle inn dette på nettet for dem, slik at vi kunne få dette inn samlet hos oss. Resultatet viste at barnehageansatte føler at det er mye støy og de har gjort enkelte tiltak for å redusere lydnivået.

Arbeidsdokument

Vi har utarbeidet arbeidsdokument for de av våre tillitsvalgte som skal ut i barnehagene, slik at det skal være enklere å se for seg arbeidsoppgavene og omfanget av arbeidet: Ett generelt arbeidsdokument, og ett til de som skal gjøre lydmålinger.

Leserbrev

Markeds- og kommunikasjonsavdelingen i HLF bisto oss med to forslag til leserbrev som de tillitsvalgte kan modifisere og sende inn til lokalavisen sin. Der informeres det bl.a. om de nye animasjonsfilmene med Skriketrollet.

Annet materiell

I forbindelse med endringen av karakteren til Skriketrollet ble det nødvendig å se på brosjyren som er laget for barnehagene, hvor Skriketrollet er presentert. Vi fornyet samtidig forsiden med bilde fra en av animasjonsfilmene. Disse brosjyrene måtte derfor trykkes opp i nytt opplag.

Tips om studiearbeid

Det er laget en egen studieplan som lokallagene kan bruke for å arrangere kurs om forebygging av hørselsskader i barnehage og arbeid med lydmåler, som vi informerte alle tillitsvalgte om. Samtidig fikk de tipset om animasjonsfilmene.

Spørreundersøkelse til lokallagsledere

Til slutt fikk lokallagsledere en spørreundersøkelse for å kartlegge hvor mange som har deltatt i arbeidet opp mot barnehager og hva som er utført.

Det var bare syv lag som svarte at de hadde besøkt barnehager, noe som gjenspeiler liten aktivitet under pandemien. På bildet til høyre er Jan Inge Revheim fra HLF Mandal og omegn på besøk i en barnehage.

HLF Ytre Follo sendte ut brev med informasjon om HLF og det forebyggende arbeidet til alle barnehagene i kommunen og besøkte 18 barnehager. Et annet lokallag skrev at de vanligvis besøker 5-10 barnehager årlig, men på grunn av pandemien bare hadde besøkt 2. Alle delte ut skriketroll, 5 lokallag foretok lydmålinger og 3 lag utførte hørselstesting av ansatte.

Resultater og resultatvurdering

Måloppnåelse

- Vi har laget tre animasjonsfilmer som vekker barns interesse for å ta vare på hørselen.
- Vi har gitt barn og barnehageansatte et nytt verktøy i arbeidet med å skape et godt lydmiljø.
- Filmene er brukt på sosiale medier for å vekke interesse og oppmerksomhet for temaet i allmennheten.
- Frivillige i HLF har fått opplæring slik at de er i stand til å jobbe opp mot barnehager og kommuner for å fremme godt lydmiljø i barnehager.
- Frivillige har besøkt barnehager, vist filmene og gitt informasjon om HLF og hvordan barnehagen kan tilrettelegge for et godt lydmiljø.
- Nettsiden godlydibarnehagen.no har blitt oppdatert med filmene og nye historier om Skriketrollet.
- Frivillige fra HLF har besøkt barnehager og gjort lydmålinger.
- Flere barn og voksne har blitt kjent med Skriketrollet.
- Synliggjøring av HLF som jobber for barnehageansattes arbeidsmiljø og barns oppvekstsvilkår.
- Styrket HLFs omdømme.

Holdningsendringer skjer ofte over lengre tid og er vanskelige å måle, men vi tror at dette prosjektet er med på å bevisstgjøre barn og voksnes holdning til å ta vare på hørselen.

Resultatene fra spørreundersøkelsene viser at både barnehageansatte og tillitsvalgte ønsker og planlegger å jobbe videre med lydmiljøet i barnehagene.

Spørreundersøkelser til barnehager

Fordi det ikke finnes et eget barnehageregister utfordret vi lokallagene til å søke på nettet etter e-postadresser til barnehager som vi kunne sende en spørreundersøkelse til. Tidligere har vi fått adresser fra samarbeidspartnere, men på grunn av GDPR var det blitt vanskelig gjort. I november 2022 sendte vi ut en spørreundersøkelse til 837 barnehager basert på lokallagenes innsendte e-postadresser. Formålet var å få kunnskap om hvordan de ansatte opplever lydmiljøet i barnehagen, og om de har fått kjennskap til det nye lekne verktøyet som animasjonsfilmene er.

113 barnehager svarte på undersøkelsen. Resultatet viser bl.a. at ca. 85% av de ansatte føler at støy er et problem i barnehagen. De som har fått informasjonsmateriell fra HLF svarer at det var nyttig. Ca 65 % føler at lydmiljøet har bedret seg etter at tiltak er iverksatt. 63% vil jobbe videre med lydmiljøet mens 30 % ikke vet. 48 barnehager ønsket å få mer informasjon fra HLF.

Spørreundersøkelse til barnehager som har tatt lydmålinger

Vi utformet et spørreskjema som lokallagene kunne videreformidle til barnehagene de hadde besøkt og foretatt lydmålinger i. Dette for å kartlegge hva barnehageansatte fikk av informasjon og hva som ble foretatt i etterkant.

På grunn av koronapandemien var det vanskelig å planlegge og besøke barnehager, og dette gjenspeilet seg i prosjektet. Det var bare noen få som gjennomførte lydmålinger innen prosjektperiodens slutt, men noen lokallag var spesielt ivrige og brukte mye tid og krefter på å finne løsninger på utfordringene de møtte. HLF Mandal og omegn satte bl.a. inn lyddempende plater i forbindelse med lydmålinger i en barnehage. Se bilde til høyre.

Resultatet fra spørreundersøkelsen viser bl.a. at barnehagene fikk informasjon om nettsiden godlydibarnehagen.no der skriketrollfilmene ligger, og at barnehagene gjorde tiltak for å bedre lydmiljøet etter lydmålingen og planlegger å arbeide videre med det.

Prosjektets nytteverdi

Med Skriketrollfilmene har barnehagene fått et nytt pedagogisk verktøy i arbeidet om temaet støy. Filmene har inspirert til å sette hørsel og lyd på agendaen både for barnehagene, HLF og andre, og vil kunne gi en langsiktig effekt. Nytteverdien er derfor stor med tanke på flere aspekter.

Kort oppsummert kan bedre lydforhold:

- Forhindre sykemeldinger
- Gi mindre stress og muskelspenninger
- Bedre språklæring for barna
- Bevare barns og ansattes hørsel
- Forhindre sosial utestenging pga. hørselsutfordringer
- Gi bedre trivsel både for barn og voksne

Hva kunne vært gjort bedre?

Forholdsvis mye av energien og tiden til prosjektleder og medarbeider gikk til å følge opp arbeidet med lydmålinger. Forbedring av en omfattende brukerveiledning og organisering av oppfølgingen var krevende, da vi ikke har kompetanse på dette feltet.

Økonomi

Budsjettet for prosjektet første året, 2021, var 525.000,- . Støtten ble brukt til planlagte aktiviteter og ved årets slutt sto det ca. 60.000,- igjen, som ble overført til 2022 og brukt til innkjøp av 500 Skriketroll. I 2022 var budsjettet, inkludert overføringen, 226.248,-. Dette ble hovedsakelig brukt til markedsføring og oppfølging av tillitsvalgte. Prosjektet holdt seg innenfor budsjettrammen.

Oppsummering og videre planer

Prosjektet har satt søkelyset på lydnivået i barnehagene og gitt ansatte et nytt virkemiddel som skal stimulere til et bedre lydnivå. Filmene har gitt barna en mulighet til å lære om lydvett gjennom Skriketrollet på en artig måte. Ved å mobilisere frivillige i lokallagene har ansatte fått kunnskap om HLF og hvor de kan få ytterligere informasjon. Budsjettet er holdt.

Videre planer:

- Fortsette å inspirere lokallag til å besøke eller ringe barnehager for å informere om filmene og hvordan de kan få et bedre lydmiljø.
- Dele ut Skriketroll og lage nye historier som kan bli brukt i barnehagene.
- Utvikle og vedlikeholde godlydibarnehagen.no.
- Samarbeide videre med Utdanningsforbundet, Fagforbundet, PBL, NTNU og andre aktører for å forbedre lydmiljøet i barnehagene.
- Fortsette å arrangere fagdager sammen med Institutt for barnehagelærerutdanningen ved Universitetet i Stavanger.
- Se på muligheten til å lage et animasjonsspill med Skriketrollet.

En stor takk til de som har bidratt i prosjektet

Det er mange å takke for at dette prosjektet ble gjennomført på en god måte. Vi trekker frem noen og blant dem er:

Alle lokallagene som jobber opp mot barnehagene

Anita Hvambstahl, HLF ansatt

Anita Nilsen, Møllerstua barnehage

Anne Enger Mjåland, Journalist/Skriketrollhistorier

Benjamin Pham, Kastanjen barnehage

Brit Mari Edvardsen Sande, HLF tillitsvalgt

Eline Lello, NTNU

Elisabeth Barstad, Universitet i Stavanger, Institutt for barnehagelærerutdanning, Musikk

Elise Nyborg Eriksen, HLF ansatt

Hanne Mette Kristiansen Vindvik, PBL

Hilde Evje, Kolbotn barnehage

Hilde Vestøl, Møllerstua barnehage

Inger Ma Graff-Wang, pedagog, ansatt ved Barnehagekontoret, Oslo (Ref.gruppe)

Ingri Bjørnevik, Fagforbundet

Irene Kvitfjell, HLF tillitsvalgt

Irene Svennevik, HLF tillitsvalgt og barnehageansatt (Ref.gruppe)

Jan Holmerup, Entomed AB

Jan Inge Revheim, HLF tillitsvalgt

Jørgen Tharaldsen, Megapopgames AS

Kari Standal, HLF tillitsvalgt

Kjersti Horten Tardif, HLF ansatt

Lasse Riiser Bøtun, HLF ansatt

May-Britt Heimsæter, Utdanningsforbundet

Nils-Åke Åsman, Entomed AB

Roar Råken, HLF ansatt

Rita Lindanger, HLF medlem og erfaring innen teater, musikk, filmmanus (Ref.gruppe)

Silje Therese Westgård, Statped sørøst, fagavdeling hørsel

Stein Are Sellevoll-Klubbenes, Bydel Vestre Aker, avd. for Oppvekst

Steinar Birkeland, HLF ansatt

Synne Bay, HLFU medlem med barn (Ref.gruppe)

Trine-Lise Lysholm, Rosenhagen barnehage

Victor Carlsen jr, HLF tillitsvalgt

Vedlegg

- 1 Nyhetsbrev til HLF tillitsvalgte 17.02.2021
- 2 Nyhetsbrev til HLF tillitsvalgte 19.05.2021
- 3 Fagblad Din Hørsel 6/21
- 4 Hørt & Berørt 1/21
- 5 Altaposten 08.08.2021
- 6 Nyhetsbrev til HLF medlemmer
- 7 Hørt & Berørt 2/21 Film
- 8 Hørt & Berørt 2/21 Kurs
- 9 Annonse i Verktøykassa og Barnehagefolk
- 10 Nyhetsbrev til HLF medlemmer
- 11 Forbundsnytt til Utdanningsforbundets medlemmer
- 12 Hørt & Berørt 1/22
- 13 Fagblad Utdanning 6/22 Utdanningsforbundets medlemmer
- 14 Nyhetsbrev til HLF tillitsvalgte 20.10.2022
- 15 Facebook annonser
- 16 Spørreundersøkelse til barnehager

Vedlegg 1

NYHETSBREV

Til tillitsvalgte

E-post: 1089

17. februar 2021

Med Skriketrollet i barnehagen

HLF har sitt eget skriketroll som kan brukes for å sette fokus på lydnivået ovenfor barn. Skriketrollet har en grønn blid side og en rød sint side som kan illustrere hvordan lydnivået er i rommet. Barnehageansatte kan bruke skriketrollet som et pedagogisk hjelpemiddel sammen med historier fra godlydibarnehagen.no. Og til høsten vil det komme en animasjonsfilm om Skriketrollet som kan vises for barna.

Animasjonsprosjekt

Bestill Skriketroll

Besøk en barnehage

Besøk en barnehage og ta med skriketroll, så blir både barn og voksne nysgjerrige på hva du vil fortelle. Skriketrollet er gratis, kun ekspedisjonsgebyr og porto tilkommer. En liten oppskrift på hvordan lokallaget kan gå frem og ta kontakt med barnehagen og media ligger i forebyggingsheftet for barnehager.

Godlydibarnehagen.no

Forebyggingshefte

Koronasituasjonen kan føre til at noen ikke ønsker å besøke barnehagene fysisk, men for å forebygge og drive det viktige opplysningsarbeidet kan du ringe eller skrive en e-post. Der kan du tipse om nettsiden, godlydibarnehagen.no og at "Hørselens dag", 3. mars er en fin anledning for temadag.

Vedlegg 2

NYHETSBREV

Til HLF tillitsvalgte

E-post: 1089

19. mai 2021

Her kommer Skriketrollet!

Nå kan du lese en ny historie om Skriketrollet på HLF sin ressursside om hørselshemming og tilrettelegging i barnehagen

godlydibarnehagen.no

Skriketrollet har tidligere elsket bråk, men har nå fått en annen karakter og er var på lyder. Barnehageansatte og dere kan presentere Skriketrollet ovenfor barn og bruke det som et pedagogisk hjelpemiddel for å sette fokuset på lydnivået.

[Godlydibarnehagen.no](https://godlydibarnehagen.no)

[Bestill Skriketroll](#)

Animasjonsprosjekt

For å levendegjøre Skriketrollet jobber vi nå med en animasjonsfilm som lanseres til høsten. Det er en kortfilm på ca 3 minutter som vi gleder oss til å presentere.

Kurs

I tilknytning til prosjektet arrangerer vi et kurs 29. - 31. oktober for å øke kunnskapen til de som vil jobbe forebyggende opp mot barnehager. Meld dere på når invitasjonen kommer juni :-)

[Animasjonsprosjekt](#)

Vedlegg 3

Din Hørsel 6/21

Fagblad for HLF medlemmer

Opplag: 63.326

21.12.2021, 13:34

din horsel 2021 06

21.12.2021, 13:34

din horsel 2021 06

Skriketrollet går til filmen

I 2008 kom Skriketrollet på besøk til norske barnehager for første gang. Nå kan barna få oppleve det som «filmstjerne».

TEKST Tor Slette Johansen

Skriketrollet har gjennom sin 13-årige levetid vært HLFs kanskje viktigste våpen i kampen for god lyd i barnehagen. 2300 eksemplarer av det grønt- og rødfargede trollet er blitt delt ut av tillitsvalgte og medlemmer i HLFs lokallag til barnehager i store deler av landet, ledsaget av informasjon om hvor farlig støy kan være, og hvordan man med enkle midler kan sikre et godt lydmiljø. Ikke bare for barna, men også for de ansatte i barnehagen som er en spesielt utsatt gruppe for skadelig støy.

Lekent verktøy

Skriketrollet har lenge eksistert på en plakat og som et kosedyr i stoff, med en grønn og snill fremside, og en rød og sint bakside. Skriketrollet er også introdusert for mange i et hefte med informasjon om tilrettelegging for et godt lydmiljø i barnehagen.

Målet med filmene er at de barnehageansatte skal få et lekent og enga-

sjerende verktøy som de kan benytte i samspill med barna. På den måten blir barna selv bevisst på lydnivået og kan være med å avgjøre hva som er gode lyder og hva som er dårlige eller vonde lyder.

Godt lydmiljø viktig

HLFs generalsekretær Henrik Peersen er stolt og glad for å kunne lansere disse filmene.

«Støy i barnehagen kan virke forstyrrende på alt fra trivsel og matlyst til språkutvikling og lek. Å gi barn og barnehageansatte et verktøy i arbeidet med å skape et godt lydmiljø er kjempeviktig, og derfor har HLF nå utviklet «Skriketrollet» i ny versjon, sier generalsekretær i HLF Henrik Peersen.

Disse filmene gjør materialet enda mer aktuelt og levende, og vi håper det får flere barnehageansatte til å benytte seg av disse gode pedagogiske verktøyene, sier Peersen.

Åpen alle hverdager
kl. 9-11

Ring oss på: 32 22 65 32
eller besøk: hlf.no/tinnituslif

Tinnitus-
telefonen

En hjelpelinje for deg som er plaget av tinnitus

HLF
Helseforetak
Landsforbundet

HLF BRISKEBY
Helseforetak
Landsforbundet

Opplev TVSB

Se på TV og delta i samtalen

Det finnes en smart løsning for dere som sitter med små knapper og er lei av å ha på seg høreapparater for å høre TV. Eller er du en av de som familien/naaboen alltid synes du har TV for høyt på?

Løsningen er TVSB, en trådløs høyttaler som flytter TV-lyden til der du sitter. Med TVSB kan du igjen høre TV uten at lyden er for høy for andre i rommet. Du vil samtidig, uten å gjøre endringer, høre ting som skjer rundt deg. Det vil også tilknyttes å delta i samtaler mens dere ser på TV. TVSB kan også kobles til andre lydkilder som radio, stereo-anlegg, datamaskin, mobiltelefon m.m.

AurisMed AS

Postboks 294 3201 Sandefjord

TF: 33 42 72 50 aurismed@aurismed.no aurismed.no

dinhorsel.no

39

Vedlegg 4

Hørt & berørt 1/21

HLF tillitsvalgtes blad

Opplag: 1200

Er det for mye støy?

der dine barn eller barnebarn oppholder seg

Tekst: Nina Unn Øieren

Få tips og råd på godlydibarnenhagen.no. Det er en ressurside HLF har for barnehageansatte og andre som er i kontakt med barn.

En ny historie om Skriketrollet har kommet som du kan glede noen barn med å lese. Til høsten kommer en animasjonsfilm om Skriketrollet som vi også anbefaler dere å ta en titt på. Les mer om prosjektet «Med Skriketrollet i barnehagen!» på hlf.no/skriketrollet.

For deg som vil besøke barnehager og vil ha litt påfyll av kunnskap, kan melde seg på kurs arrangert av HLF 29. – 31. oktober.

Tester hørselen i barnehagene

– Støyen kan være like ille som på en byggeplass.

Av Anastasiya Fedotova

Undersøkelser viser at hvert sjette barn har øresus som følge av støy, og hver fjerde barnehageansatt opplever en hørselsskade som følge av støy.

– Barnehagen er jo startet på livet for noen, og for andre er det et livslangt yrke. Fordi en av fire barnehageansatte vil få en hørselsskade jobber vi mot barnehager. Det er faktisk like mye støy i en barnehage, som det er på en byggeplass, forteller Eirin Monsen.

Hun har selv et barn med ned-satt hørsel, og er likeperson for foreldre til barn med høreapparat.

Gjennom den nasjonale «Hvert øre teller»-kampanjen, skal Hør-selshemmedes Landsforbund (HLF) sette fokus på aktuelle tema knyttet til hørsel. Derfor tilbyr de lokallaget seg å gjennomføre gratis hørselstester på alle kommunale barnehager i Alta. Første barnehagen ut var Osterfaret.

Eirin Monsen forteller at HLF tilbyr barnehagene flere leker og andre verktøy for å holde lydnivået nede. (Foto: Anastasiya Fedotova)

Høye, skarpe lyder

Vivi-Ann Boline er en av barnehagelærerne som fikk testet hørselen sin av HLF. Hun ble positivt overrasket.

– Jeg regner med at noen av de som har jobbet lengre i barnehage har dårligere hørsel, for i enkelte perioder er det veldig mye støy, konstaterer hun, som selv har fem år bak seg i yrket.

At det kan bli like mye støy i barnehagen, som på en byggeplass, kan hun bekrefte.

– I enkelte perioder kjenner man etter en dag på jobben at det

er tungt. Det er mye høye, skarpe lyder, og mye skriking og skråling, forteller hun.

I de fleste yrker med mye bråk, blir det gjort tiltak for å ikke skade hørselen, men i en barnehage er ikke det alltid like enkelt.

– Det har ikke vært snakk om å bruke øreplugger eller hørselsvern. Man må jo høre det ungene sier, jeg tenker at om vi ikke lytter, går det utover barna. Derfor tror jeg mange av de som jobber i barnehage ikke vil bruke hørselsvern, det går utover barna, mener hun.

Vedlegg 6

NYHETSBREV TIL HLF MEDLEMMER

12. november 2021

Til 34.895 e-poster

Hvem er Skriketrollet?

Skadelig støy i barnehager kan være utfordrende for både voksne og barn. Og i verste fall kan det føre til helseplager. Vi er derfor stolte over å lansere tre nye filmer om «Skriketrollet».

Skriketrollet er et troll som bor i barnehagen og er var på lyder og er et gratis pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadelig støy i barnehagen.

Kanskje dette kan være noe for din lokale barnehage?

[Les mer](#)

Bli med å spre **Skriketrollfilmene!**

For første gang har HLF laget animasjonsfilmer rettet mot barn.
Nå trenger vi din hjelp til å nå ut i barnehagene lokalt!

Tekst: Elise Nyborg Eriksen og Nina Øieren

Skadelig støy i barnehager kan være utfordrende for både voksne og barn. Og i verste fall kan det føre til helseplager. For å sette fokus på dette lanserer vi tre filmer om «Skriketrollet» i samarbeid med Utdanningsforbundet, PBL og Fagforbundet.

De tre filmene viser hvordan «Skriketrollet» i ulike situasjoner skifter farge fra grønt til rødt når lyden blir for høy. Målet med filmene er at de barnehageansatte skal få et leket og engasjerende verktøy som de kan benytte i samspill med barna. På den måten blir barna selv bevisst på lydnivået og kan være med å avgjøre hva som er gode lyder og hva som er dårlige eller vonde lyder.

Stolt av prosjektet

Vi er stolte og glade for nå å kunne lansere disse filmene. Støy i barnehagen kan virke forstyrrende på alt fra trivsel og matlyst til språkutvikling og lek. Å gi barn og barnehageansatte et verktøy i arbeidet med å skape et godt lydmiljø er kjempeviktig, og derfor har vi utviklet «Skriketrollet». Skriketrollet har lenge eksistert på en plakett og som et kosedyr i stoff. Skriketrollet er også introdusert for mange i et hefte med informasjon om tilrettelegging for et godt lydmiljø i barnehagen.

Disse filmene gjør materialet enda mer aktuelt og levende, og vi håper det får flere barnehage

ansatte til å benytte seg av disse gode pedagogiske verktøyene.

Du er viktig!

For å nå ut til barnehageansatte har tillitsvalgte gått på kurs for å bli inspirert og øke kunnskapen om godt lydmiljø. Våre tillitsvalgte er de absolutt viktigste forebyggerne vi har. Din innsats har en enorm verdi og kan gjøre en stor forskjell i din lokale barnehage!

Filmenekanduse på godlydibarnehagen.no og «HLFs Youtubekanal». Spre det i lokalmiljøet og vis de til barn eller barnebarn.

God fornøyelse!

Vedlegg 8 side 1

Hørt & Berørt 2/21

Til tillitsvalgte

Opplag 1200

Kurs om

god lyd i barnehagen

For å spre det glade budskap om de nye Skriketrollfilmene og hvordan barnehagene kan få et bedre lydmiljø var 20 ivrige tillitsvalgte på kurs i slutten av oktober.

Tekst: Elise Nyborg Eriksen og Nina Øieren **Foto:** Privat

Faglig påfyll

Silje Therese Westgård, Seniorrådgiver ved Statped Sørøst, fagavdeling hørsel gav faglig påfyll og Seksjonsleder for barnehagene, Oppvekstavdelingen, Oslo kommune, Stein Are Stollevoll-Klubbenes fortalte fra barnehagenes ståsted. Deretter fortalte Brit Mari Edvardsen Sande fra HLF Asker om sine erfaringer fra besøk i barnehager.

Deltakerne fikk i tillegg til at de kan bestille skriketroll, brosjyrer og plakater på nettet bl.a.

- et arbeidsdokument
- forslag til brev til barnehagene og
- forslag til leserbrev til lokalavisen

En av deltakerne oppsummerte det fint i evalueringen: Entusiasmen hos kursledere, forelesere og deltagere gir et løft for egen innsats for HLF.

Kurset gir økt kompetanse og trygghet til å gå igang med oppgaven en har tatt på seg for "God lyd i barnehagen".

Har du lyst til å jobbe med god lyd i barnehagen finnes det derfor materiell og tillitsvalgte som har erfaringer de kan dele med deg. Kanskje kan det arrangeres som et studiearbeid for lokallaget? Da kan timene dere forbereder dere telles sammen med tiden dere er i barnehagen og etterarbeidet dere får med å evaluere besøket.

Midlene for å lage animasjonsfilmene og holde kurset er dekt gjennom prosjektmidler fra Stiftelsen Dam som du kan lese mer om på: www.hlf.no/skriketrollet.

Vedlegg 9

ANNONSE TIL VERKTØYKASSA 2021

Barnehageansatte

Opplag:2000

ANNONSE TIL BARNHEAGEFOLK 2021

Barnehageansatte

Opplag:3200

Visste du at 3. mars er Hørselens dag?

REDUSER SKADELIG LYDNIVÅ I BARNEHAGEN!

SKRIKETROLLET

Sett fokus på hørsel og gode lydforhold i barnehagen sammen med Skriketrollet*!

*Skriketrollet er et grønt troll som bor i barnehagen. Når det blir for mye støy, skifter det farge til rødt. Et kostnadsfritt, pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadelig lydnivå i barnehagen.

- ✓ FILMER
- ✓ LEKER
- ✓ HISTORIER
- ✓ AKTIVITETER

Kom i gang på godlydibarnhagen.no

I SAMARBEID MED:

ANNONSE TIL VERKTØYKASSA 2022

Barnehageansatte

Opplag:2000

ANNONSE TIL BARNHEAGEFOLK 2022

Barnehageansatte

Opplag:3200

SKRIKETROLLET

Sett fokus på **hørsel** og **gode lydforhold** i barnehagen sammen med Skriketrollet*!

*Skriketrollet er et grønt troll som bor i barnehagen. Når det blir for mye støy, skifter det farge til rødt. Et kostnadsfritt, pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadelig lydnivå i barnehagen.

- ✓ FILMER
- ✓ LEKER
- ✓ HISTORIER
- ✓ AKTIVITETER

Kom i gang på godlydibarnhagen.no

I SAMARBEID MED:

Vedlegg 10

NYHETSBREV TIL MEDLEMMER

16. februar 2022

Til 35.746 e-poster

Ny historie om Skriketrollet!

Hørselens dag 3. mars er en god anledning til å fokusere på lydmiljøet i barnehagen. På godlydibarnehagen.no er det tips og råd for et godt lydmiljø. Der kan du bli kjent med Skriketrollet som er et pedagogisk verktøy for å snakke om lyd og hørsel.

Det er nylig laget 3 animasjonsfilmer og nå kommer en ny historie «Bro bro brille med Skriketrollet» som kan leses for barna. Tips barnehagene eller les for dine barn eller barnebarn. 😊

Spesialutgave: 19.000 arbeidsplasser der Utd.forbundet har medlemmer. (inkl alle landets 6000 barnehager)

Hovedartikkel på deres nettside: [Spesialutgave: Trygge og helsefremmende arbeidsplasser \(utdanningsforbundet.no\)](https://www.udanningsforbundet.no/spesialutgave-trygge-og-helsefremmende-arbeidsplasser)

TRYGGE ARBEIDSPASSER

Høg lyd ei helseutfordring

Eit barneskrik kan komme opp i 115 desibel. Det har same lydstyrke som ei motorsag eller ein rockekonsert.

I følgje Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) oppgjev ein av fem tilsette i barnehagar og SFO at dei blir utsette for sterk støy i løpet av arbeidsdagen. Sektoren er på femte plass over dei næringane i Noreg som er mest utsette for støy, og er den einaste «velferdssektoren» på topp ti-lista. Øvst tronar sjø- og luftfart, tett etterfølgd av anleggsverksemdar.

Grense: 85 desibel
Seniorrådgjevar i Utdanningsforbundet, May-Britt Heimsæter, påpeikar at desse næringane ofte har ulike tiltak som

Gode tips:

- » Dersom du er usikker på akustikken i barnehagens lokale, kan du ta kontakt med Hjelpemiddelsentralen i fylket ditt. Dei har instrument som kan måle etterklangstida i lokale og kan gje råd om lydisolerande tiltak.
- » Sikre gode samtalerutinar og at belysninga er god nok. Dersom du ønsker kontakt med ein person, ikkje rop, men gå bort til hen.
- » Filtknottar til stol- og bordbein, voksduk på borda, bilete og tekstilar på veggane, samt tallerkenar og bestikk i plast kan bidra til å dempe lyden.
- » Filt med lim under kan kjøpast i me-tervis. Kan blant anna limast i kassene der Lego-klossane oppbevarast.
- » Del barna inn i små grupper når aktivitetar skal gjerast.
- » Prøv med støyline soner deler av dagen.
- » Kjøp ein lydmålar frå HLF. Sjå nettbutikk.hlf.no

Kilde: Hørselshemmedes Landsforbund

hørselsvern for å redusere skadeverknadar av høg støy. Det kan ein ikkje bruke i barnehagane og i SFO. Grensa for arbeidslivets krav om hørselsvern går ved 85 desibel. Eit barneskrik overstig den grensa med god margin.

Høg lyd kan vere ei utfordring for både vaksne og barn, og kan i verste fall føre til helseplager. Nesten ein av fire tilsette i barnehage og SFO oppgjev at dei er plaga – i varierende grad – av nedsett hørsel eller øyresus. 11 prosent av desse oppgjev at plagene heilt eller delvis skuldast jobben. Også stress, muskelspenningar, hovudpine, sømnavanskar og redusert trivsel kan vere blant plagene.

Finst tiltak
Heldigvis finst det tiltak ein kan sette i verk for å gjere både barn og vaksne meir støybevisste. Nyleg har Hørselshemmedes Landsforbund (HLF), i samarbeid med Utdanningsforbundet, PBL og Fagforbundet, lansert tre filmar om Skriketrollet. Skriketrollet er eit troll som bur i barnehagen og er var på lydar, og er eit pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadeleg støy i barnehagen.

Så langt er over 2300 skriketroll tekne i bruk i barnehagar i heile landet.

I IA-avtalen har barnehagar fått et eget bransjeprogram. Bransjeprogrammet tek utgangspunkt i kva forskning viser har innverknad på sjukefråværet, og lyd og hørsel er eit tema som vert trekt fram. I det nye IA-verktøyet BarnehageHMS er dette eit av 13 arbeidsmiljøtema. Verktøyet «En bra dag på jobb» har og dette som tema.

I faktaboksen finner du ein rekke andre tips til moglege tiltak som kan hjelpe på lydnivået i barnehagen din. Dersom barnehagen har økonomi til det, kan ein gå til innkjøp av lydmaskinen «Lydia». Ved hjelp av trafikklys-fargar, viser Lydia kor høg lyd det er i rommet.

Les meir og finn fleire ressursar på

- » [godlydibarnhagen.no](https://www.godlydibarnhagen.no)
- » [barnehageHMS.no](https://www.barnehageHMS.no)
- » [enbradagpajobb.no](https://www.enbradagpajobb.no)

Av Anna Tresse
anntre@udf.no

Vedlegg 12

Hørt & Berørt 1/22

Til HLF tillitsvalgte

Opplag:1200

HYSJ! HYSJ! HYSJ!

Tekst: Nina Øieren

Har ditt lokallag besøkt en barnehage for å sette søkelyset på lyd og hørsel? For å slippe å bruke pekefingeren finnes det en lydmåler som viser når lyden er for høy og man bør dempe seg. Eller man kan vise Skriketrollet med sin røde sinte side.

Har ditt lokallag besøkt en barnehage for å sette søkelyset på lyd og hørsel? For å slippe å bruke pekefingeren finnes det en lydmåler som viser når lyden er for høy og man bør dempe seg. Eller man kan vise Skriketrollet med sin røde sinte side.

Prosjektet «Med Skriketrollet i barnehagen», som støttes av Stiftelsen Dam, er i god gang og har laget ferdig tre animasjonsfilmer.

Disse filmene er verktøy barnehagene kan bruke i arbeidet for å få et bedre lydmiljø. For å gjøre dem oppmerksomme på filmene, og hvilke andre nyttige tiltak som finnes, er tillitsvalgte ute og besøker barnehager.

Noen lokallag har lydmåleren Lydia med minne, som de låner ut og tar målinger i barnehagen med. De har også brosjyrer, plakater og Skriketroll som de deler ut.

For å finne ut hvordan barnehagene opplever lydmiljøet...

...skal det sendes ut en spørreundersøkelse til utvalgte barnehager, som lokallagene har vært flinke til å innhente adresser til.

Sammen håper vi på å bevisstgjøre barnehagene hvor viktig et godt lydmiljø er for både språklæring og helse.

Mer informasjon om prosjektet finner du på: www.hlf.no/skriketrollet.
For flere gode råd og tips, gå inn på: godlydibarnehagen.no

Disse sidene er utarbeidet av seksjon for kommunikasjon i Utdanningsforbundet.

Av: Marius G. Vik, Anna Tresse, Vigdis Alver, Anette Pedersen og Marianne Aagedal

Høg lyd ei helseutfordring

Eit barneskrik kan komme opp i 115 dB. Det har same lydstyrke som ei motorsag eller ein rockekonsert.

Ifølgje Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) oppgjev ein av fem tilsette i barnehagar og SFO at dei blir utsette for sterk støy i løpet av arbeidsdagen. Sektoren er på femte plass over næringane i Noreg som er mest utsette for støy, og er den einaste «velferdssektoren» på topp ti-lista. Øvst tronar sjø- og luftfart, tett etterfølgd av anleggsverksemdar.

Seniorrådgjevar i Utdanningsforbundet, May-Britt Heimsæter, påpeiker at desse næringane ofte har ulike tiltak som høyrsevern for å redusere skadeverknadar av høg støy. Det kan ein ikkje bruke i barnehagane og i SFO. Grensa for arbeidslivets krav om høyrsevern går ved 85 desibel. Eit barneskrik overstig den grensa med god margin.

Høg lyd kan vere ei utfordring for både vaksne og barn, og kan i verste fall føre til helseplager. Nesten ein av fire tilsette i barnehage og SFO oppgjev at dei er plagd – i varierende grad – av nedsett høyrse eller øyresus. 11 prosent av desse oppgjev at plagene heilt eller delvis skuldast jobben. Også stress, muskelspenningar, hovudpine, søvnvanskar og redusert trivsel kan vere blant plagene.

Finst tiltak

Heldigvis finst det tiltak ein kan sette i verk for å gjere både barn og vaksne meir støybevisste. Nyleg har Hørselshemmedes Landsforbund (HLF), i samarbeid med Utdanningsforbundet, PBL og Fagforbundet, lansert tre filmar om Skriketrollet. Skriketrollet er eit troll som bur i barnehagen og er var på lydar, og er eit pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadeleg støy i barnehagen.

Så langt er over 2300 skriketroll tekne i bruk i barnehagar i heile landet.

IA-avtalen har barnehagar fått eit eget bransjeprogram. Bransjeprogrammet tek utgangspunkt i kva forskning viser har innverknad på sjukefråværet, og lyd og høyrse er eit tema som vert trekt fram. I det nye IA-verktøyet BarnehageHMS er dette eit av 13 arbeidsmiljøtema. Verktøyet «En

bra dag på jobb» har òg dette som tema.

Dersom barnehagen har økonomi til det, kan ein gå til innkjøp av lyd målaren «Lydia». Ved hjelp av trafikklysfargar, viser Lydia kor høg lyd det er i rommet. Elles kan du finne fleire ressursar og ein rekke tips til moglege tiltak som kan hjelpe på lydnivået i barnehagen din på:

- godlydibarnehagen.no
- barnehageHMS.no
- enbradagpajobb.no

TILTAK: Høg lyd kan vere ei utfordring for store og små. Heldigvis finst det tiltak for å gjere både barn og vaksne meir støybevisste.

ILLUSTRASJON: HLF / HØRSELHEMMEDESLANDSFORBUNDET

Barneforsikring:

Trygghet nå og i fremtiden

I Norge har vi gode offentlege støtteordningar for barn. Likevel kan sykdom eller ulykke føre til økonomisk belastning, både for familien og for barnets fremtid.

Barneforsikringen hjelper barnet økonomisk ved varig skade eller sykdom som fører til at barnet ikkje kan jobbe. Den dekkjer også utgifter som tekniske hjelpemiddel, ombygging av hjemmet og dagpenger ved langvarig sykehusopphold.

Les mer om barneforsikringen på [udf.no](#)

TRYGGHET: En barneforsikring gir langvarig økonomisk trygghet.

FOTO: ANNA-JULIA GRÄNBERG

NYHETSBREV TIL HLF MEDLEMMER

20. oktober 2022

Til 37.918 e-poster

Skriketrollet forteller om øret

Har du lest de siste historiene på HLF sin side, godlydibarnehagen.no, hvor Skriketrollet forteller om øret?

Her beskriver Skriketrollet på en enkel og levende måte hvordan øret fungerer. På samme side finner du også animasjonsfilmer om Skriketrollet.

Ta en titt og tips barnehagene, eller les for dine barn eller barnebarn.

[Mer om skriketrollet](#)

Vedlegg 15

Facebook

Annonsevisninger: 62494

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
Sponset ·

...

✕

Hvem er Skriketrollet?
Et pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadelig lydnivå i barnehagen.

godlydibarnehagen.no
Skriketrollet i barnehagen
Et gratis verktøy for å...

Finn ut mer

 Birgitte Foss ... 12 kommentarer 44 delinger

 Liker Kommenter Del

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
28. oktober 2021 ·

...

Hvem er Skriketrollet?
Et pedagogisk hjelpemiddel for å redusere skadelig lydnivå i barnehagen.

Vi er stolte av å lansere tre nye filmer om Skriketrollet i samarbeid med [Stiftelsen Dam](#), [Utdanningsforbundet](#), [PBL](#) og [Fagforbundet](#).

Se mer på <https://www.godlydibarnehagen.no/>

0:05 / 0:39 Dette er Skriketrollet

 Marit Johanne Winjor, Anja Hegg og 90 andre 55 delinger

 Liker Kommenter Del

Vedlegg 16

Spørreundersøkelse til barnehager

Utsendt til 837

Svar 121

Barnehagers lydmiljø 2022

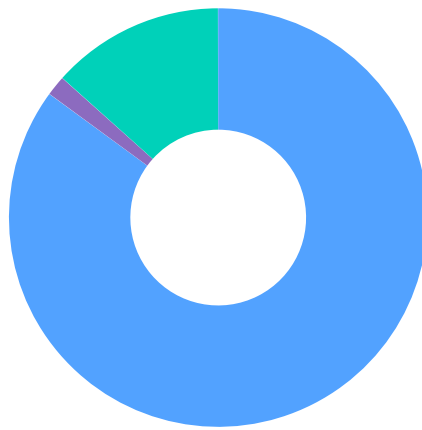

Seksjon 1

Barnehagers lydmiljø 2022

Svarstatus

Observasjoner

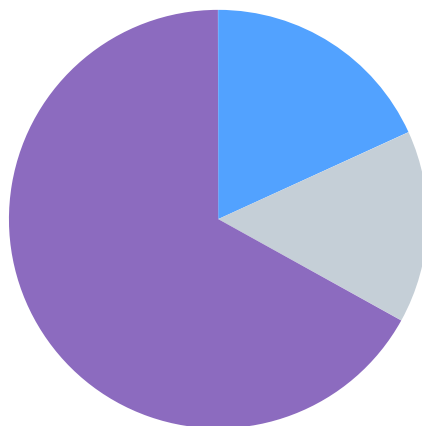
Totalt

837

- Ikke svart
- Avvist
- Ufullstendig
- Gjennomført

85.1%
0.0%
1.6%
13.4%

Hva er din stilling i barnehagen?

Observasjoner

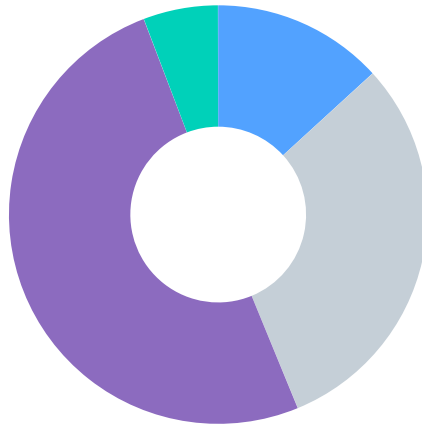
Totalt

121

- Pedagogisk leder
- Avdelingsleder
- Annen stilling

18.2%
14.9%
66.9%

Hvor mange barn er det i barnehagen?

Observasjoner

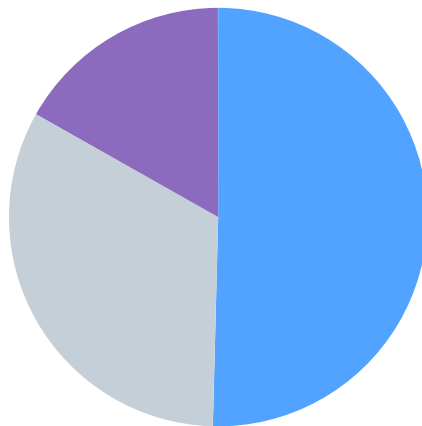
Totalt

- 1-20
- 21-50
- 51-100
- Mer enn 100

121

13.2%
30.6%
50.4%
5.8%

Har dere ansatte med nedsatt hørsel eller tinnitus (øresus) i barnehagen?

Observasjoner

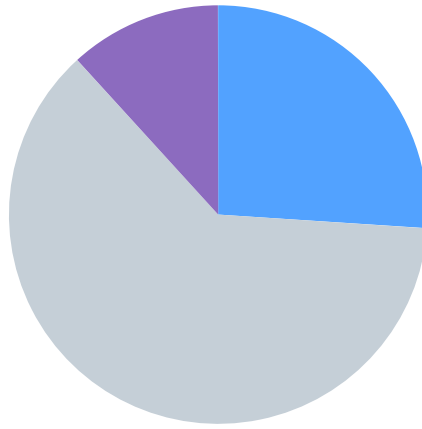
Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

119

50.4%
32.8%
16.8%

Har dere barn med nedsatt hørsel eller tinnitus (øresus) i barnehagen?

Observasjoner

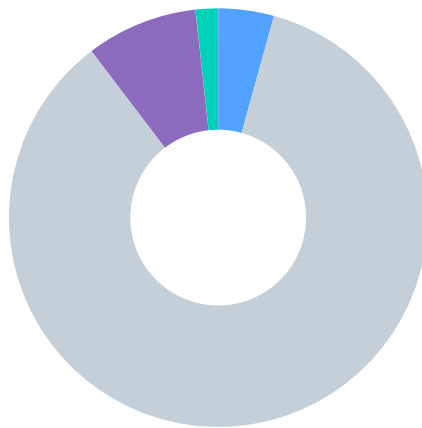
Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

119

26.1%
62.2%
11.8%

Har dere hatt besøk av en representant fra HLF i løpet av 2021/2022?

Observasjoner

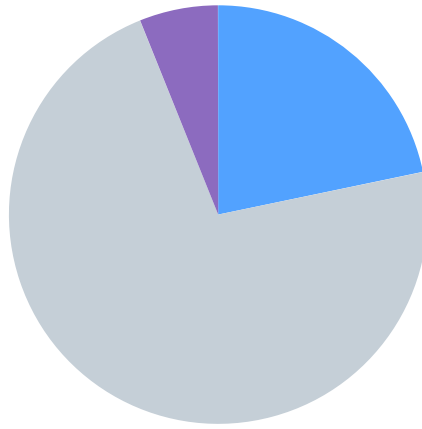
Totalt

- Ja
- Nei
- Har hatt besøk tidligere
- Vet ikke

116

4.3%
85.3%
8.6%
1.7%

Har dere fått informasjonsmateriell fra HLF? (brosjyre, plakater, skriketroll)

Observasjoner

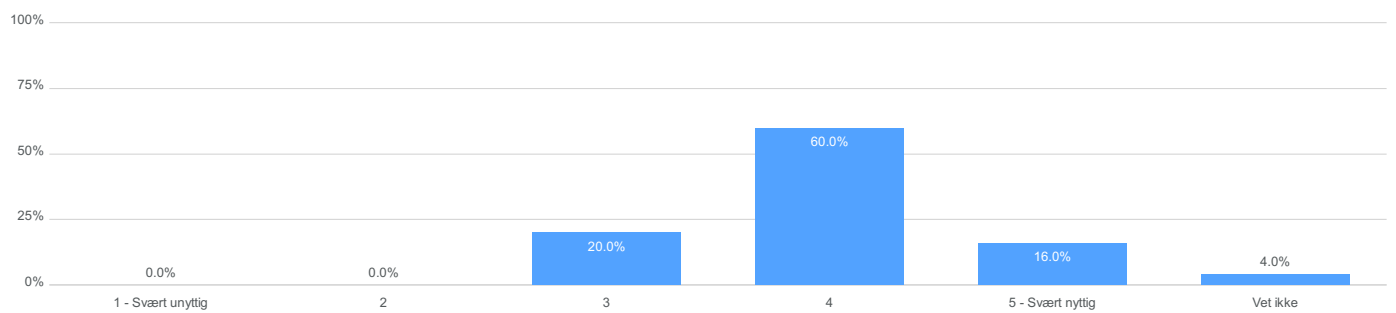
Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

115

21.7%
72.2%
6.1%

Hvor nyttig var informasjonsmaterialet fra HLF?

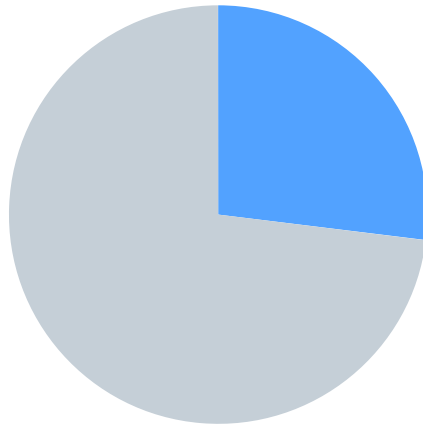

Observasjoner

Totalt

25

Har du hørt om/kjennskap til nettsiden, godlydibarnehagen.no?

Observasjoner

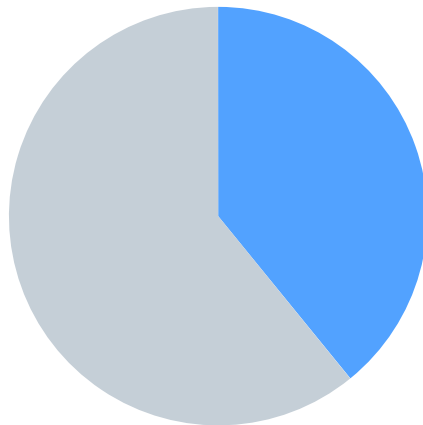
Totalt

- Ja
- Nei

115

27.0%
73.0%

Har du hørt om/kjennskap til Skriketrollet?

Observasjoner

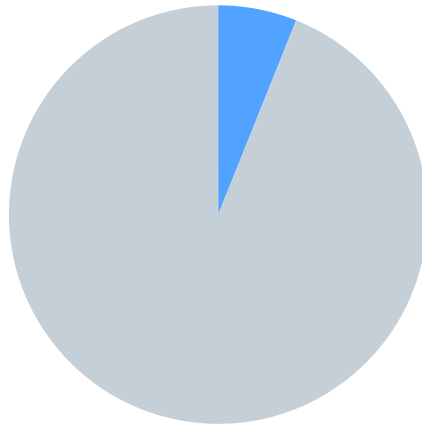
Totalt

- Ja
- Nei

115

39.1%
60.9%

Har du sett animasjonsfilmene med Skriketrollet?

Observasjoner

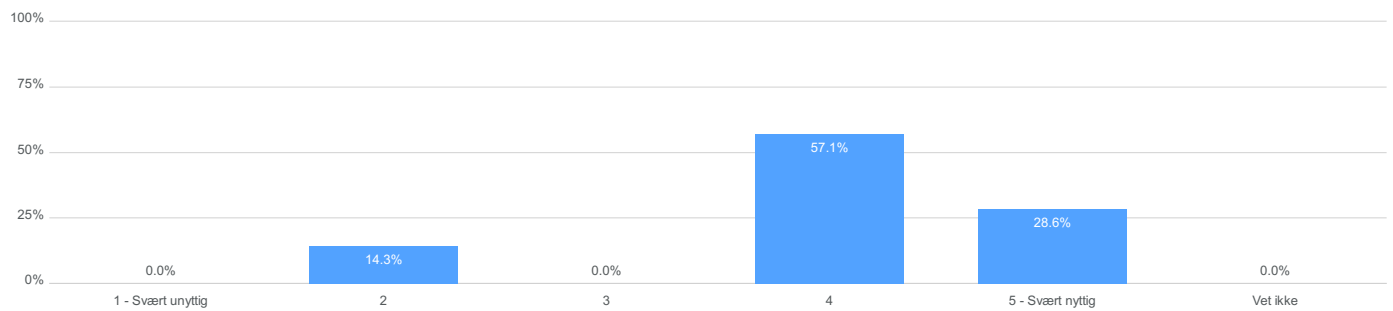
Totalt

- Ja
- Nei

115

6.1%
93.9%

Hvor nyttig var animasjonsfilmene?

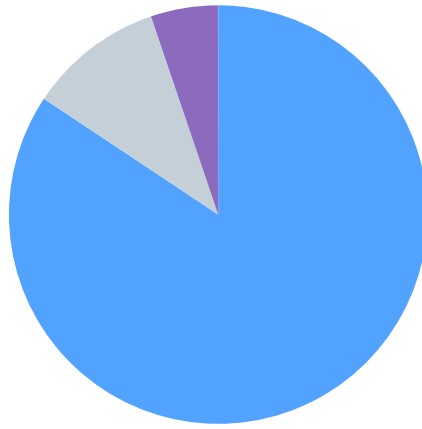

Observasjoner

Totalt

7

Føler en eller flere av de ansatte at støy er et problem i barnehagen?

Observasjoner

Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

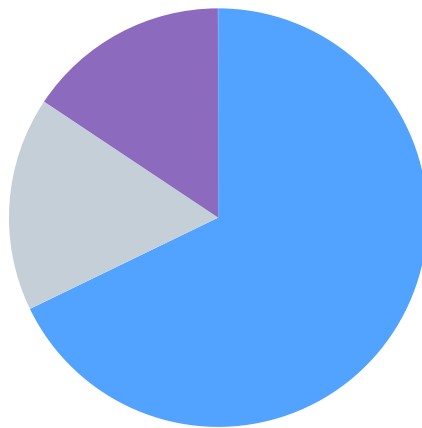
115

84.3%

10.4%

5.2%

Opplever dere at støy gjør barna slitne?

Observasjoner

Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

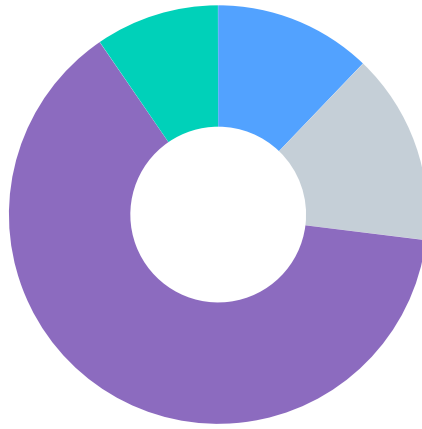
115

67.8%

16.5%

15.7%

Når fikk ansatte tilbud om hørselstesting sist?

Observasjoner

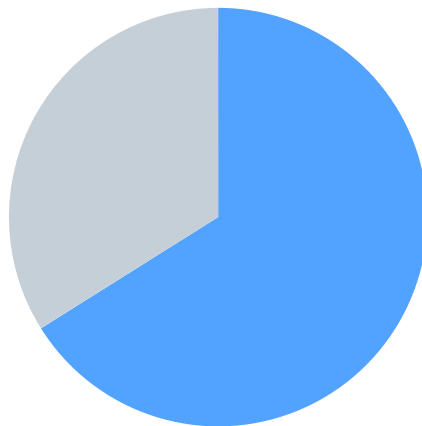
Totalt

115

- I løpet av de siste 3 årene
- Tidligere (mer enn 3 år siden)
- Har ikke fått tilbud om hørselstesting
- Vet ikke

12.2%
14.8%
63.5%
9.6%

Har du hørt om/kjennskap til lydmåleren Lydia?

Observasjoner

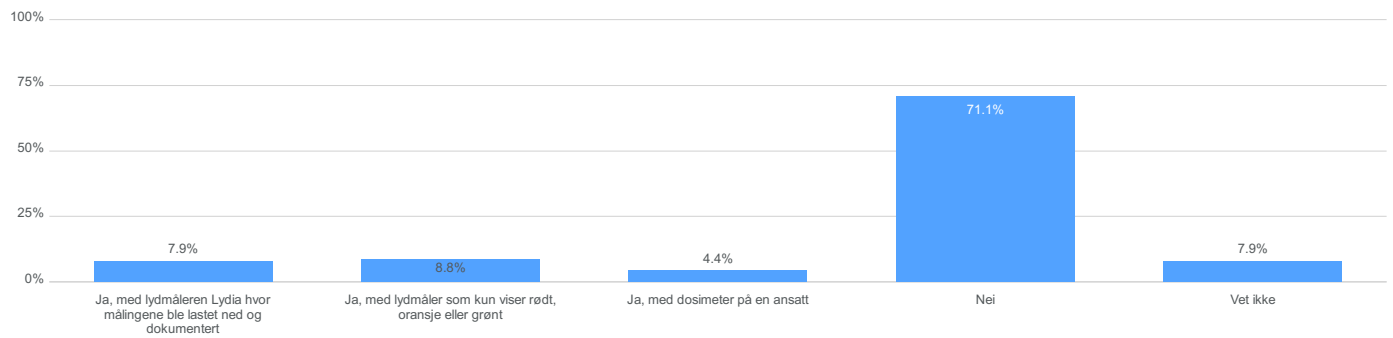
Totalt

115

- Ja
- Nei

66.1%
33.9%

Har det blitt foretatt lydmålinger i 2021 eller 2022 i barnehagen?

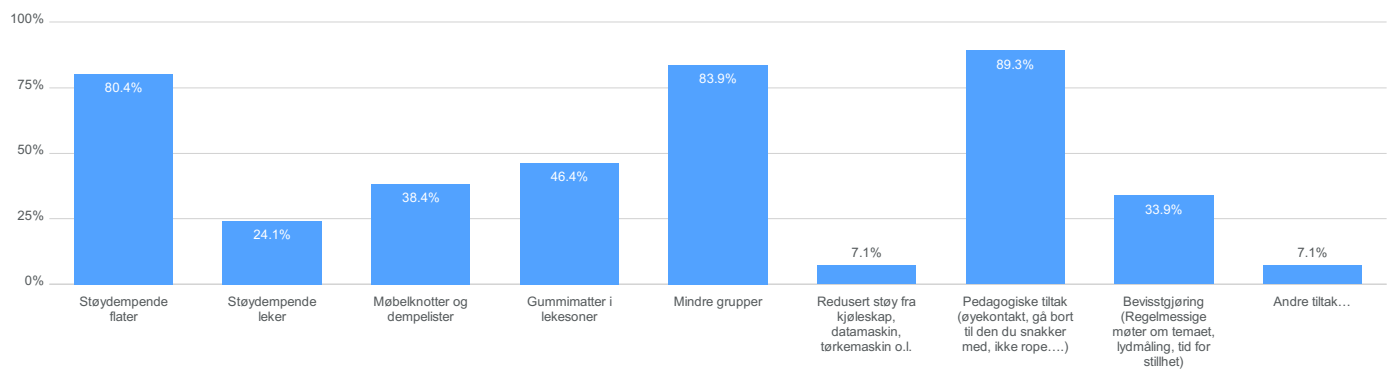

Observasjoner

Totalt

114

Har dere gjort støydempende tiltak som: (Flere alternativer kan krysses av)

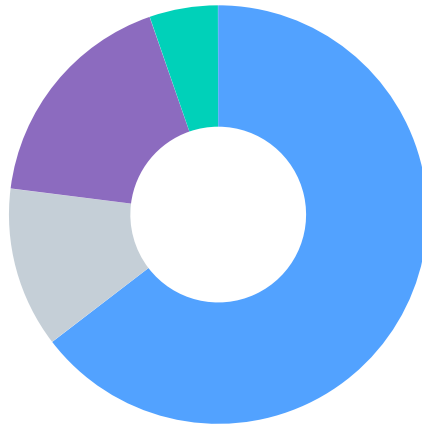

Observasjoner

Totalt

112

Føler du at lydmiljøet har forbedret seg etter at tiltak er iverksatt?

Observasjoner

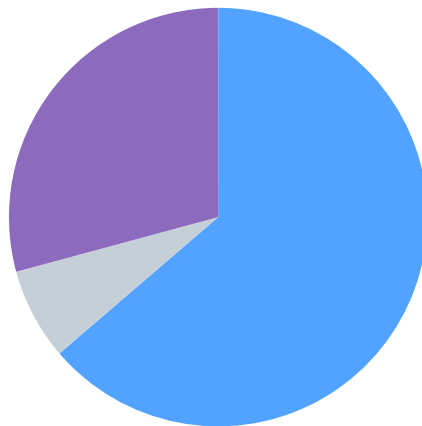
Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Tiltak ikke iverksatt

113

64.6%
12.4%
17.7%
5.3%

Har dere planer om å arbeide (videre) med lydmiljøet?

Observasjoner

Totalt

- Ja
- Nei
- Vet ikke

113

63.7%
7.1%
29.2%

Er det noe du savner for å kunne arbeide med lydmiljøet? Er det noe HLF kan gjøre annerledes/i tillegg?

113

Åpne svar

Observasjoner

Totalt

113

Kunne du tenke deg å få mer informasjon fra HLF, skriv inn din e-post adresse her. Ditt svar vil fremdeles være anonymt.

48

Åpne svar

Observasjoner

Totalt

48

Fritekstbesvarelser

Barnehagers lydmiljø 2022

Er det noe du savner for å kunne arbeide med lydmiljøet? Er det noe HLF kan gjøre annerledes/i tillegg?

1. 83 Ingen kommentar
2. Spre informasjon
3. Info og gode innspel til tiltak ute i barnehagane
4. Tilbud om støymåling
5. Lyddempende plater på vegger, lyddempende leker, utdeling av lydøre/lydia til alle barnehager, kurs om å tilrettelegge bedre i barnehagene, kartlegging av hvilke midler barnehagene har/ikke har, informasjonskampanjer,
6. Flott med noe pedagogisk materiell til bruk i barnegruppa
7. Kunne ha tenkt meg en liste over ting vi kan konkret gjøre for å redusere og da tenker jeg ikke på mindre grupper og den pedagogiske biten, men mer :duk på bordet/filt under hørte om en klasse som hadde satt tennisballer under stolene etc.
8. besøk i barnehagen, informasjon til ledere, tips og informasjon til de ansatte med høreapparat
9. Jeg ønsker mer informasjon om dette. skriketrollet var helt nytt for meg men det er definitivt noe jeg vil ta med meg.
10. Vi skulle gjerne hatt lydmålere (sånn som Lydia så ut) på hver avdeling så barna kan lære å regulere seg selv.
11. Vi er en gammel barnehage, så ikke så mye midler til andre tiltak enn de vi har i dag.
12. Gjøre innhold tilgjengelig, f.eks på mail.
13. Jobbe inn mot å endre lovverket i barnehagene: større areal pr barn, rom til å dele barnegr. etc.
14. Viktig å minne oss på dette. Kjennte jo at me må ta det opp igjen berre pga denne påminninga. Takk
15. HLF kunne komme på besøk for å informere. Flott med denne henvendelsen. Opplever når det er måling skal det gjennomføres når barna er ute for å sjekke etterklang. Men problemet med støy er når barna er inne og i aktivitet. Støy fra stemmebruk, (barn i dag snakkar veldig høgt) støy fra leiker, støy fra hopp og gange mellom avdelinger.
16. Påminnelser er bra. Lydmiljøet forsvinner ofte og blir nedprioritert i alt annet vi skal arbeide med.
17. Nei ikke nå
18. Ja vi burde egentlig hatt videre planer, for lydmiljøet er ikke godt nok. Jeg fikk noen tips bare av denne spørreundersøkelsen.....
19. Vi har en ansatt som nylig har fått redusert hørsel og blitt sensitiv for enkelte dagligdagse lyder. Vi har i fellesskap vært i kontakt med bedriftshelsetjeneste, arbeidslivssenteret mm., og opplever at kunnskapen på området er lav. Nå venter vi på å få kontakt med hjelpemiddelsentralen. Men våre erfaringer er at man må lete veldig selv etter å finne løsninger, og det blir mye prøving og feiling. Så absolutt et område det er behov for mer kunnskap om hos flere.
20. Nei, det er bare å ta opp temaet med jevne mellom og holde bevisstheten oppe og dele opp barnegruppene enda mer.
21. Mer kunnskap om hvordan dempe støyen på avdelingen. Mer hjelp fra styrer og kommune for å foreta målinger, og at de setter inn konkrete tiltak for å bedre støynivået.
22. Vi skal ha en måling til - men det gjelder bare en avdeling. Det viktigste tiltaket man kunne gjøre, er å ha mindre barnegrupper. Flere ansatte gjennom hele dagen ville også kunne gjøre det lettere å dele opp i mindre grupper.
23. Send gjerne informasjon med prisliste for støydempende tiltak
24. Tilby flere kurs, informasjon om temaet.
25. Det vet jeg ikke. Jeg må se på nettsidene deres og sette meg inn i dette først.
26. Fint å få en påminnelse om lydmiljøet, for det er dessverre ikke alltid høyt på agendaen. For å kunne gjøre det, så trenger vi kunnskap, så nå som jeg er klar over Skriketrollet blant annet, så skal jeg sette meg mer inn i det.
27. Nei
28. Kommer ikke på noe
29. .
30. Usikker hva som kan hjelpe. hos meg ønsker noen ansatte ørepropper som kan redusere de høye lydene, men allikevel kunne høre barna snakke.
31. Tilby gratis hørselstest for ansatte